

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 317/2022-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Českej exportnej banky, a. s.**, Vodičkova 34, Praha, Česká republika, IČO 63 078 333, zastúpenej advokátskou kanceláriou Matejka Friedmannová s. r. o., Dunajská 48, Bratislava, IČO 47 248 998, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Matejka, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 CoKR 27/2018 z 27. februára 2019 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 37/2020 z 30. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 8. apríla 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoKR 27/2018 z 27. februára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Obdo 37/2020 z 30. novembra 2021 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa žalobou z 2. júna 2015 na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti žalovaným určenia, že je veriteľkou pohľadávky uplatnenej prihláškou 1 do konkurzu spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „úpadca“) a zapísanej v zozname pohľadávok pod č. 261 v celkovej sume 166 176 852,24 eur (ďalej len „sporná pohľadávka“) zo zmluvy o úvere uzavretej 27. júna 2008 medzi sťažovateľkou ako veriteľkou a úpadcom ako dlžníkom v znení tam označených dodatkov s poradím uspokojenia ako iná pohľadávka, zabezpečenej záložným právom v prvom poradí okrem iných k tam špecifikovanému majetku a iným majetkovým právam úpadcu.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 26 Cbi 6/2015 z 3. júla 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, že žalobe v časti určenia, že sťažovateľka je veriteľkou spornej pohľadávky vyhovel s tým, že táto je na účely uspokojenia podriadenou pohľadávkou. V prevyšujúcej časti, t. j. v časti určenia poradia spornej pohľadávky ako inej pohľadávky a určenia jej zabezpečenia a poradia zabezpečenia, okresný súd žalobu zamietol.

4. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu tak, že krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

5. Sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), t. j. že súd nesprávnym procesným postupom strane znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a súčasne dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že rozsudok krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Uznesením najvyššieho súdu bolo rozhodnuté tak, že dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu bolo podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietnuté. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že uznesenie najvyššieho súdu jej bolo doručené 8. februára 2022 a podľa zistenia ústavného súdu toho istého dňa nadobudlo aj právoplatnosť.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka namietané porušenie označeného základného podľa ústavy a práva podľa dohovoru odôvodňuje absenciou riadneho odôvodnenia rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu, ako aj ústavne nekonformným výkladom rozhodujúcej právnej normy.

7. Jej kľúčová námietka spočíva v namietaní nesprávnej interpretácie a aplikácie § 9 ods. 3 tretej aliney zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), t. j. nesprávneho riešenia právnej otázky kvalifikovanej účasti inej právnickej osoby v právnickej osobe pre možnosť uplatňovania vplyvu na jej riadení, ktorý je porovnateľný

s vplyvom zodpovedajúcim priamemu alebo nepriamemu podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe. Podľa tvrdenia sťažovateľky dôsledkom toho krajský súd, rovnako ako okresný súd dospeli k nesprávnemu záveru, že sťažovateľka je spriaznenou osobou úpadcu a sporná pohľadávka je podľa § 95 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii spriaznenou pohľadávkou, ktorá sa má uspokojiť ako podriadená pohľadávka, a nie ako takzvaná iná pohľadávka.

8. V súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľka argumentuje najmä tým, že

8.1. pojem porovnateľnosť ako jeden zo znakov hypotézy právnej normy § 9 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je neurčitým právnym pojmom, ktorého interpretáciu a aplikáciu v rámci skutkových okolností je súd povinný odôvodniť,

8.2. najvyšší súd však „... nijakým spôsobom nevymedzil, na základe akých kritérií/hľadísk porovnával vplyv na riadenie Úpadcu, ktorý mal mať sťažovateľ možnosť uplatňovať, s vplyvom zodpovedajúcim podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základom imaní Úpadcu...“, a táto otázka má pre rozhodnutie o veci „kruciálny“ význam (pozri argumentáciu v bodoch 8 až 20 ústavnej sťažnosti).

9. V nadväznosti na ústavnou sťažnosťou namietaný nekonformný výklad rozhodujúcej právnej normy sťažovateľka ďalej v podstatnom uvádza, že

9.1. podľa § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania a na konkurzné konanie sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, t. j. vrátane čl. 3 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého síce výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné, avšak „priorizuje sa tzv. objektívny teleologický výklad, t. j. výklad podľa účelu a zmyslu zákona“,

9.2. pokiaľ ide o naplnenie hypotézy § 9 ods. 3 aliney 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, t. j. o možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, „... nie je... rozhodujúce, či...“ niekto «... právne dohľadateľným spôsobom drží podiel v právnickej osobe, ale či má možnosť uplatňovať vplyv na riadení právnickej osoby, čo možno preukázať aj fakticky, a to napríklad tým, ako sa správa dlžníkov manažment, kto sa zúčastňuje na rokovaní... komu si manažment dáva neformálne schvaľovať svoje rozhodnutia, kto aktívne vystupuje v mene spoločnosti ako „decisionmaker“, napriek tomu, že formálne nemá k právnickej osobe žiaden vzťah a pod.“»,

9.3. záložný veriteľ (sťažovateľka) nemá postavenie prijímateľa rozhodnutí (decision maker) a ak niektoré právne úkony záložcu (úpadcu) aj podliehajú jeho schváleniu, je to tak výhradne len s cieľom zabezpečenia uspokojenia záložným právom zabezpečenej pohľadávky,

9.4. s prihľadnutím na účel § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj účel záložného práva s použitím metódy teleologickej redukcie (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 28 Cdo 2304/2011 zo 14. septembra 2011) za predpokladu, že ustanovenia zmluvy o zriadení záložného práva nevybočujú z rámca všeobecne zaužívaných a akceptovaných štandardov a primárne sledujú naplnenie účelu záložného práva, nemožno vo vzťahu k záložnému veriteľovi

hovorí o možnosti uplatňovania vplyvu na riadení inej osoby zakladajúcej kvalifikovanú účasť na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii,

9.5. účel vplyvu, ktorý záložný veriteľ v inej právnickej osobe celkom oprávnene môže mať, je odlišný od vplyvu ostatných zákonom o konkurze a reštrukturalizácii *expressis verbis* označených osôb s úpadcom spriaznených do takej miery, že je neakceptovateľné (nespravodlivé), aby v súlade s princípom *equitable subordination* bolo uspokojenie záložného veriteľa v konkurze podriadené uspokojeniu ostatných veriteľov (pozri argumentáciu v bodoch 21 až 31 ústavnej sťažnosti).

10. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, tieto rozhodnutia žiada zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatňuje náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť v časti proti rozsudku krajského súdu ako takú, na ktorej prerokovanie nemá právomoc [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti proti uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu:

14. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

15. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (podobne aj II. ÚS 521/2015, II. ÚS 855/2015, IV. ÚS 236/07).

16. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania rozsudku krajského súdu využitím mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania (pozri ďalšiu argumentáciu), ktoré sťažovateľka napokon pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu aj využila, pričom o tomto jej dovolaní bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu tak, že najvyšší súd ho odmietol.

17. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (proti rozsudku krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako takú, na ktorej prerokovanie nemá ústavný súd právomoc podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu:

18. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

19. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania, a preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

20. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto preskúmava len to, či orgán verejnej moci ten-ktorý zákon nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

21. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

22. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

23. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej toto uznesenie trpí nedostatkom riadneho odôvodnenia v otázke interpretácie a aplikácie § 9 ods. 3 tretej aliney zákona o konkurze a reštrukturalizácii, resp. v otázke právneho posúdenia kvalifikovanej účasti sťažovateľky pre možnosť uplatňovania vplyvu na riadení úpadcu nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu.

24. Podľa už ustálenej judikatúry ústavného súdu nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nezodpovedá procesným požiadavkám práva na spravodlivý proces, môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 167/2020, IV. ÚS 447/2020, II. ÚS 120/2020). Ústavný súd tu tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Podľa názoru najvyššieho súdu okresný súd, ako aj krajský súd v rámci odôvodnenia svojich rozhodnutí poukázali na § 9 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého sa kvalifikovanou účasťou rozumie aj možnosť uplatňovať kvalifikovaný vplyv na riadení úpadcu, t. j. možnosť uplatňovať vplyv, ktorý zodpovedá aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach

právnickej osoby. V ďalšom najvyšší súd vo svojej argumentácii pokračoval takto: „... 80. Súd prvej inštancie v bodoch 80 a nasl. svojho rozhodnutia, a to s poukazom na listinné dôkazy založené v súdnom spise, mal za nesporné, že žalobca mal priamy aj nepriamy vplyv na riadení spoločnosti [redacted] (úpadcu). Takéto závery konajúci súd vyvodzoval z nesplnení si platobnej povinnosti úpadcu voči žalobcovi, kedy aj notifikačná povinnosť závisela od žalobcu, nezávisle na vôli tretích osôb (body 82 a 83 rozhodnutia). Podľa okresného súdu aj v príslušnej Zmluve o úvere dohodnuté povinnosti a obmedzenia úpadcu umožňovali žalobcovi vykonávať práva zodpovedajúce účasti na riadení úpadcu, ako to vyplýva aj z listín súvisiach napríklad s predajom tzv. [redacted] (body 80 a 84 rozhodnutia). Okresný súd po preskúmaní všetkých skutočností mal za to, že žalobca ako veriteľ vykonával vplyv na riadení úpadcu/dlžníka a priamo vplýval na jeho rozhodovacie procesy a disponoval so širokými oprávneniami. Formálne síce orgány úpadcu v konečnom dôsledku rozhodovali o realizácii jednotlivých úkonov, čomu však predchádzal schvalovací proces u orgánov žalobcu, dokonca ako aj akcionára /EGAP/ z titulu poistnej zmluvy... V súvislosti s možnosťou žalobcu uplatňovať kvalifikovaný vplyv, t.j. vplyv zodpovedajúci aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby, odvolací súd s poukazom na Zmluvu o úvere zo dňa 27.06.2008 v znení jej dodatkov /najmä článku 15.2 písm. i), článku 16.2 písm. c), písm. d), e), g) uviedol, že prijatie určitých významných rozhodnutí alebo uskutočnenie právnych úkonov v spoločnosti úpadcu bolo výslovne podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom žalobcu, ktoré by inak boli výlučne v kompetencii valného zhromaždenia úpadcu. Takýmto spôsobom sa... žalobca nepriamo dostal do pozície rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára. Takto dohodnuté podmienky a obmedzenia úpadcu (aj keď len za účelom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky), sa javili odvolaciemu súdu za postup, ktorý umožňuje uplatňovanie kvalifikovaného vplyvu na právnickú osobu - úpadcu. V ostatnom odvolací súd precizoval kvalifikovaný vplyv žalobcu aj v bodoch 41. až 46. napadnutého rozhodnutia... Odvolací súd zároveň v bode 44. napadnutého rozsudku zdôraznil, že priamy vplyv na riadení úpadcu bol v konaní preukázaný aj listinou žalobcu zo dňa 03.06.2013 adresovanou [redacted], [redacted] ohľadom prednostného použitia výnosu z predaja (tzv. [redacted]) a určenia charakteru ďalšej výroby podniku úpadcu. Tým boli podľa odvolacieho súdu vyvrátené aj ostatné tvrdenia žalobcu, že do riadenia úpadcu žiadnym spôsobom nezasahoval... Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd dospel na základe vyššie uvedených skutočností k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, že žalobca je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR s priamym aj nepriamym vplyvom na riadení spoločnosti úpadcu, a to v pozícii rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára, resp. z obsahu rozhodnutia ustáleného vplyvu na riadení úpadcu zodpovedajúce aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby – úpadcu...“

Napokon najvyšší súd konštatoval, že rozsudok krajského súdu v sťažovateľkou namietanej časti je riadne odôvodnený, a uzavrel, že procesným postupom krajského súdu, ako ani okresného súdu nedošlo k znemožneniu uskutočňovať sťažovateľke jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ teda najvyšší súd dovolanie sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie pre absenciu dôvodov jeho prípustnosti prípustné (pozri body 73

až 84 uznesenia najvyššieho súdu), je tento záver podľa názoru ústavného súdu plne ústavne konformný.

25. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia dal jasnú, zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu odpoveď aj vo vzťahu k dovolacej námietke sťažovateľky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorej rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľka právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho (dovolacieho) súdu ešte nebola vyriešená, vymedzila takto: „... či je správne (možné) porovnanie vplyvu záložného veriteľa v zmysle záložnej zmluvy (na základe štandardných, všeobecne akceptovaných a používaných zmluvných dojednaní záložnej zmluvy) v spoločnosti inej osoby, ktorá sa neskôr vyhlásením konkurzu stala úpadcom, s vplyvom osôb, ktorým patrí/patril v spoločnosti tohto úpadcu podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní alebo hlasovacích právach (z hľadiska ich vecného rozsahu a zamerania, resp. účelu súvisiacim s vplyvom na riadení úpadcu spriaznenou osobou podľa ZKR), body 43 až 46 tohto rozhodnutia...“

Podľa odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu «... 91. Žalobca... nesprávnosť právneho posúdenia veci špecifikoval veľmi všeobecne a rozsiahlo, bez dopadu na konkrétny prejednávany spor s dôrazom na jednotlivé právne závery konajúcich súdov, ktorými by boli ich právne posúdenia o postavení Žalobcu ako osoby spriaznenej, konajúcej v právnej pozícii „väčšinového akcionára“ vyvrátené, resp. spochybnené. Tieto právne závery konajúce súdy dôvodili presne uvedenými skutočnosťami, a to aj v ich vzájomnej komparácii, ktoré závery riadne odôvodnili... K otázke osoby spriaznenej dovolací súd uvádza, že k záveru o spriaznenej osobe dospeli konajúce súdy nielen na základe záložnej zmluvy, ale i zmluvy úverovej, čím dovolateľom nastolená otázka nie je ani rozhodujúca. Zároveň dovolací súd dodáva, že zákon nešpecifikuje kvalifikovaný vplyv na právnickú osobu z hľadiska pozitívneho, či negatívneho vymedzenia, ale je rozhodujúce či mala vplyv priamy alebo nepriamy...».

Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP, pretože ňou nastolená právna otázka nespĺňa kritériá prípustnosti dovolania (pozri body 85 až 94 uznesenia najvyššieho súdu).

26. Z uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Najvyšší súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojich právnych záverov správne interpretoval a aplikoval ustanovenia relevantných právnych noriem, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovanejším prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 podľa dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie (najvyššieho) súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

27. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (proti uzneseniu najvyššieho súdu) podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

28. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu